

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет міжнародних відносин
Кафедра міжнародних відносин та регіональних студій

СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента
«Регіональне країнознавство»

Підготовки бакалавра
Спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
Освітньо-професійної програми «Міжнародна інформація та суспільні комунікації»

Силабус освітнього компонента «Регіональне країнознавство» підготовки бакалавра, галузі знань 29 «Міжнародні відносини», спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії», за освітньою програмою «Міжнародна інформація та суспільні комунікації».

Розробник: к.е.н., доц. Балак І. О.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

доц. С.В. Федонюк

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри міжнародних відносин та регіональних студій протокол № 1 від 31 серпня 2023 р.

Завідувач кафедри: проф. Коцан Н. Н.

I. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	29 «Міжнародні відносини»	Нормативна
Кількість годин / кредитів 180 / 6	291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»	Рік навчання 3, 4
ІНДЗ: <u>немає</u>	«Міжнародна інформація та суспільні комунікації» бакалавр	Семестр 6, 7
		Лекції 66 год.
		Семінарські 46 год.
		Самостійна робота 56 год.
		Консультації 12 год.
		Форма контролю: залік – 6 сем., іспит – 7 сем.
Мова викладання		українська

II. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧА

ППП Балак Ілона Олександрівна

Науковий ступінь кандидат економічних наук

Вчене звання доцент

Посада доцент кафедри міжнародних відносин та регіональних студій

Контактна інформація (номер мобільного зв'язку, електронна адреса) Balak.Ilona@vnu.edu.ua

Дні занять (посилання на електронний розклад) <http://94.130.69.82/cgi-bin/timetable.cgi>

III. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

1. Анотація курсу

Освітній компонент «Регіональне країнознавство» висвітлює теоретичні основи вивчення країнознавства, розкриває проблеми розвитку окремих регіонів світу, розглядає країнознавчу характеристику регіонів світу.

2. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою курсу є вивчити теоретичні концепції країнознавства, дослідити сучасні особливості розвитку регіонів світу.

Основними завданнями курсу є:

- проаналізувати предмет, методи та завдання країнознавства;
- визначити суть глобальних просторових структур і країнознавства;
- розкрити роль території в країнознавстві;
- проаналізувати географічне положення і природу країн та регіонів;
- осмислити особливості розселення населення і структуру народонаселення країн та регіонів;
- аргументувати власні погляди на країнознавчу характеристику регіонів світу.

3. Результати навчання (Компетентності).

Загальні компетенції (ЗК)	Ефекти	Відповідний код критерію
	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	<i>ЗК 4</i>
	Здатність працювати в міжнародному контексті.	<i>ЗК 5</i>
Спеціальні (професійні) компетенції (СК)	Ефекти	Відповідний код критерію
	Здатність виокремлювати ознаки та тенденції розвитку, розуміти природу, динаміку, принципи організації міжнародних відносин, суспільних комунікацій та/або регіональних студій.	<i>СК 1</i>
	Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.	<i>СК 2</i>
	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.	<i>СК 4</i>
	Здатність аналізувати вплив світової економіки, міжнародного права та внутрішньої політики на структуру й динаміку міжнародних відносин та зовнішньої політики держав.	<i>СК 5</i>
	Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.	<i>СК 9</i>
Результати навчання (РН)	Знати та розуміти природу міжнародних відносин та регіонального розвитку, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також природу та джерела політики держав на міжнародній арені і діяльності інших учасників міжнародних відносин.	<i>РН 1</i>
	Знати та розуміти природу та динаміку міжнародної безпеки, розуміти особливості її забезпечення на глобальному, регіональному та національному рівні, знати природу та підходи до вирішення міжнародних та інтернаціоналізованих конфліктів.	<i>РН 2</i>
	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.	<i>РН 3</i>
	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень.	<i>РН 4</i>
	Знати природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях.	<i>РН 6</i>
	Досліджувати проблеми міжнародних відносин, регіонального розвитку, зовнішньої політики, міжнародних комунікацій, із використанням сучасних політичних, економічних і правових теорій та концепцій, наукових методів та міждисциплінарних	<i>РН 9</i>

підходів, презентувати результати досліджень, надавати відповідні рекомендації.	
Здійснювати прикладний аналіз міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, міжнародних процесів та міжнародної ситуації відповідно до поставлених цілей, готувати інформаційні та аналітичні.	<i>PH II</i>

5. Структура освітнього компонента

	Усього	Лекції	Семинар.	Самос. роб.	Консул.	Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1. Теоретичні аспекти вивчення країнознавства. Регіональне країнознавство Євразії.						
Тема 1. Предмет, метод та завдання країнознавства.	4	2	–	–	2	–
Тема 2. Територія в країнознавстві.	4	–	2	–	2	ДС/8
Тема 3. Географічне положення країни. Природа країни.	4	–	2	–	2	ДС/8
Тема 4. Розселення населення та народонаселення країни.	2	–	2	–	–	ДС/8
Тема 5. Сектори господарства в країнознавстві.	3	2	–	1	–	–
Тема 6. Порівняння і типологія в країнознавстві. Політична карта світу.	3	–	2	1	–	ДС/8
Тема 7. Загальна країнознавча характеристика Європи.	3	2	–	1	–	–
Тема 8. Країнознавча характеристика Німеччини.	3	–	2	1	–	ДС/8
Тема 9. Країнознавча характеристика Франції.	3	2	–	1	–	–
Тема 10. Країнознавча характеристика Великобританії, Ірландії.	3	–	2	1	–	ДС/8
Тема 11. Країнознавча характеристика Італії	3	2	–	1	–	–
Тема 12. Країнознавча характеристика Південної Європи.	3	2	–	1	–	–
Тема 13. Країнознавча характеристика Бельгії, Нідерландів, Люксембургу.	3	2	–	1	–	–
Тема 14. Країнознавча характеристика Австрії, Швейцарії	3	2	–	1	–	–
Тема 15. Країнознавча характеристика країн Балканського півострова.	3	–	2	1	–	ДС/8
Тема 16. Країнознавча характеристика Центральної Європи.	3	2	–	1	–	–
Тема 17. Країнознавча характеристика Східної Європи.	3	2	–	1	–	–
Тема 18. Країнознавча характеристика країн Північної Європи.	3	2	–	1	–	–
Тема 19. Країнознавча характеристика рф.	3	2	–	1	–	–
Тема 20. Країнознавча характеристика країн Закавказзя.	3	–	2	1	–	ДС/8
Тема 21. Країнознавча характеристика Казахстану.	3	2	–	1	–	–
Тема 22. Країнознавча характеристика інших країн Центральної Азії.	3	2	–	1	–	–
Тема 23. Країнознавча характеристика Туреччини.	3	–	2	1	–	ДС/9
Тема 24. Країнознавча характеристика інших країн Близького та Середнього Сходу.	3	2	–	1	–	–

Тема 25. Порівняльна країнознавча характеристика Індії та Пакистану.	3	–	2	1	–	ДС/9
Тема 26. Країнознавча характеристика малих країн Південної Азії.	3	2	–	1	–	–
Тема 27. Країнознавча характеристика країн Південно-Східної Азії.	3	2	–	1	–	–
Тема 28. Країнознавча характеристика КНР.	3	–	2	1	–	ДС/9
Тема 29. Країнознавча характеристика Японії.	3	–	2	1	–	ДС/9
Тема 30. Країнознавча характеристика малих країн Східної Азії.	3	2	–	1	–	–
Разом за модулем 1	92	36	24	26	6	100
Змістовий модуль 2. Регіональне країнознавство Австралії та Океанії, Америки та Африки.						
Тема 31. Країнознавча характеристика Австралії.	4	2	–	1	1	–
Тема 32. Країнознавча характеристика країн Океанії.	3	–	2	1	–	ДС/4
Тема 33. Країнознавча характеристика США.	4	2	–	1	1	–
Тема 34. Країнознавча характеристика Канади.	4	–	2	1	1	ДС/4
Тема 35. Країнознавча характеристика Мексики.	4	–	2	1	1	ДС/4
Тема 36. Країнознавча характеристика країн Центральної Америки.	5	2	2	1	–	ДС/4
Тема 37. Країнознавча характеристика країн Південної Америки.	4	2	–	1	1	–
Тема 38. Країнознавча характеристика Бразилії.	5	2	–	2	1	–
Тема 39. Країнознавча характеристика Аргентини.	3	–	2	1	–	ДС/4
Тема 40. Країнознавча характеристика Перу.	3	–	2	1	–	ДС/4
Тема 41. Країнознавча характеристика Колумбії.	4	2	–	2	–	–
Тема 42. Країнознавча характеристика Венесуели.	3	–	2	1	–	ДС/4
Тема 43. Країнознавча характеристика країн Північної Африки.	5	2	2	1	–	ДС/3
Тема 44. Країнознавча характеристика Алжиру.	4	2	–	2	–	–
Тема 45. Країнознавча характеристика Лівії.	4	2	–	2	–	–
Тема 46. Країнознавча характеристика Єгипту.	3	–	2	1	–	ДС/3
Тема 47. Країнознавча характеристика країн Східної Африки.	4	2	–	2	–	–
Тема 48. Країнознавча характеристика країн Центральної Африки.	5	2	2	1	–	ДС/3
Тема 49. Країнознавча характеристика країн Західної Африки.	5	2	2	1	–	ДС/3
Тема 50. Країнознавча характеристика ПАР.	4	2	–	2	–	–
Тема 51. Країнознавча характеристика Намібії.	4	2	–	2	–	–
Тема 52. Країнознавча характеристика малих країн Південної Африки.	4	2	–	2	–	–
Разом за модулем 2	88	30	22	30	6	40
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота						МТР/60
Всього годин / Балів	180	66	46	56	12	100

*Методи контролю: ДС – дискусія.

6. Завдання для самостійного опрацювання

Елементи самостійної роботи студента	Кількість годин
читання літератури для занять	28
постійний огляд преси та інших засобів масової інформації	28
Загальна кількість годин	56

IV. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика викладача щодо здобувача освіти. Запізнення можуть мати місце, якщо вони не є регулярними та не перешкоджають проведенню заняття. Спілкування під час занять повинно базуватися виключно на повазі до респондентів, незалежно від віку, статі, віросповідання, расової приналежності, політичних поглядів.

Політика щодо академічної доброчесності. Відповіді на питання повинні ґрунтуватися на власному баченні здобувачем проблематики, якщо використовуються результати дослідження інших осіб, то варто вказати автора та джерело. Списування є неприпустимим.

Політика щодо дедлайна та перескладання. Пропуски семінарських занять з можливістю відпрацювання є дозволеними у випадку захворювання здобувача освіти. Максимальна кількість дозволених пропусків без обґрунтування причини – 3, відпрацювання є можливим у команді дисципліни на платформі Microsoft Teams у вигляді фото-, відеоматеріалів, презентацій.

V. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Залік (6 семестр). Під час виконання завдань поточного оцінювання здобувач може отримати 100 балів. Якщо підсумкова семестрова оцінка не нижче 60 балів, то за згодою здобувача вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК. У протилежному випадку здобувач складає залік повторно.

Іспит (7 семестр). Під час виконання завдань поточного оцінювання здобувач має змогу отримати 40 балів, а за виконання відповідних модульних контрольних робіт – ще 60 балів. Загальна сума балів, яку може отримати здобувач під час вивчення ОК, становить 100 балів. Якщо підсумкова семестрова оцінка не нижче 75 балів, то за згодою здобувача вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з ОК. У протилежному випадку здобувач складає іспит. При цьому бали, набрані за результатами модульних контрольних робіт, анулюються. Екзаменаційна оцінка визначається в балах (від 0 до 60) за результатами виконання екзаменаційних завдань. Модульна контрольна робота: 45 хвилин, 30 питань.

Питання на іспит

1. Економіко-географічне положення Австралії.
2. Населення Австралії.
3. Природно-ресурсний потенціал Австралії.
4. Промисловість Австралії.
5. Сільське господарство Австралії.
6. Інфраструктура Австралії.
7. Країнознавча характеристика країн Океанії.
8. Економіко-географічне положення США.
9. Населення США.
10. Природно-ресурсний потенціал США.
11. Промисловість США.
12. Сільське господарство США.
13. Інфраструктура США.
14. Економіко-географічне положення Канади.

15. Населення Канади.
16. Природно-ресурсний потенціал Канади.
17. Промисловість Канади.
18. Сільське господарство Канади.
19. Інфраструктура Канади.
20. Економіко-географічне положення Мексики.
21. Населення Мексики.
22. Природно-ресурсний потенціал Мексики.
23. Промисловість Мексики.
24. Сільське господарство Мексики.
25. Інфраструктура Мексики.
26. Країнознавча характеристика країн Центральної Америки.
27. Загальна країнознавча характеристика країн Південної Америки.
28. Економіко-географічне положення Бразилії.
29. Населення Бразилії.
30. Природно-ресурсний потенціал Бразилії.
31. Промисловість Бразилії.
32. Сільське господарство Бразилії.
33. Інфраструктура Бразилії.
34. Економіко-географічне положення Аргентини.
35. Населення Аргентини.
36. Природно-ресурсний потенціал Аргентини.
37. Промисловість Аргентини.
38. Сільське господарство Аргентини.
39. Інфраструктура Аргентини.
40. Економіко-географічне положення Перу.
41. Населення Перу.
42. Природно-ресурсний потенціал Перу.
43. Промисловість Перу.
44. Сільське господарство Перу.
45. Інфраструктура Перу.
46. Економіко-географічне положення Колумбії.
47. Населення Колумбії.
48. Природно-ресурсний потенціал Колумбії.
49. Промисловість Колумбії.
50. Сільське господарство Колумбії.
51. Інфраструктура Колумбії.
52. Економіко-географічне положення Венесуели.
53. Населення Венесуели.
54. Природно-ресурсний потенціал Венесуели.
55. Промисловість Венесуели.
56. Сільське господарство Венесуели.
57. Інфраструктура Венесуели.
58. Загальна країнознавча характеристика країн Північної Африки.
59. Економіко-географічне положення Алжиру.
60. Населення Алжиру.
61. Природно-ресурсний потенціал Алжиру.
62. Господарство Алжиру.
63. Економіко-географічне положення Лівії.
64. Населення Лівії.
65. Природно-ресурсний потенціал Лівії.
66. Господарство Лівії.

67. Економіко-географічне положення Єгипту.
68. Населення Єгипту.
69. Природно-ресурсний потенціал Єгипту.
70. Господарство Єгипту.
71. Країнознавча характеристика країн Східної Африки.
72. Країнознавча характеристика країн Центральної Африки.
73. Країнознавча характеристика країн Західної Африки.
74. Економіко-географічне положення ПАР.
75. Населення ПАР.
76. Природно-ресурсний потенціал ПАР.
77. Господарство ПАР.
78. Економіко-географічне положення Намібії.
79. Населення Намібії.
80. Природно-ресурсний потенціал Намібії.
81. Господарство Намібії.
82. Країнознавча характеристика малих країн Південної Африки.

VI. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Іспит

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90–100	Відмінно	A	відмінне виконання
82–89	Дуже добре	B	вище середнього рівня
75–81	Добре	C	загалом хороша робота
67–74	Задовільно	D	непогано
60–66	Достатньо	E	виконання відповідає мінімальним критеріям
1–59	Незадовільно	Fх	необхідне перескладання

VII. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Лизогуб В. А. Країнознавство : підручник. Харків : Право, 2019. 384 с.
2. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Країнознавство : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. 264 с.
3. Панов А.В. Країнознавство. Підручник. Ужгород : ПП «АУТДОР-ШАРК», 2017. 443 с.
4. Donto M. E., Balak I. O. Modern Angola's foreign policy. *Актуальні проблеми регіональних досліджень* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-конференції (Луцьк, 12–13 грудня 2019 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. С. 239-241.
5. Nambili L. N., Balak I. O. Namibia's foreign trade policy by goods and services. *Актуальні проблеми регіональних досліджень* : матеріали IV Міжнар. наук.-практ. інтернет-

конференції (Луцьк, 12–13 грудня 2019 р.) / за ред. В. Й. Лажніка. Луцьк : Вежа-Друк, 2019. С. 293-296.

6. Міжнародні відносини та світова політика : навчальний посібник / О. М. Кузь, Д. С. Коротков, Д. Ю. Михайличенко, О. В. Бровко ; за заг. ред. д-ра філос. наук, професора О. М. Кузя. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. 201 с.

7. Кузь О. М. «Європа регіонів» як ідентичний проект. *Політико-правова ментальність українського соціуму в умовах європейської інтеграції* : монографія / [О. О. Безрук, В. С. Бліхар, Л. М. Герасіна та ін.] ; за ред. М. П. Требіна. Харків : Право, 2019. С. 149-165.

8. McGlinchey S. International Relations. URL: <http://www.e-ir.info>.

9. European Union. URL: <https://europa.eu/>.